

Informacje podstawowe

Nazwa przedmiotu	Wybrane problemy teologii pastoralnej i katechetyki
Prowadzący	Ks. dr Waldemar Bartocha
Wydział	Wydział Teologiczny
Kierunek	Teologia ogólna
Poziom studiów	Jednolite studia magisterskie
Profil studiów	
Forma studiów	Niestacjonarne
Moduł specjalnościowy	
Dyscyplina naukowa, do której odnoszą się efekty uczenia się	nauki teologiczne
Obowiązuje od roku akademickiego	2025/2026
Rok studiów	6
Semestr	12
Język wykładowy	Polski
Status przedmiotu (<i>obowiązkowy, do wyboru</i>)	Obowiązkowy
Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się (<i>symbole</i>)	TMA_W19; TMA_U09; TMA_U22; TMA_K13
Rodzaj zajęć (<i>wybór z listy*</i>)	Wykład
Liczba godzin	15
Liczba ECTS	3
Wymagania wstępne	Wiedza z zakresu teologii pastoralnej fundamentalnej oraz wprowadzenia do liturgii.
Opis i cele przedmiotu	Celem tego przedmiotu jest zwrócenie uwagi na bardziej szczegółowe zagadnienia z zakresu teologii pastoralnej i katechetyki istotne z punktu widzenia realizacji posłannictwa Kościoła we współczesnym świecie oraz związane z coraz pilniejszą potrzebą dostosowania metod działania Kościoła do burzliwych, wielokierunkowych przemian w świecie. Studenci zapoznają się z liturgią katechumenatu i poznają możliwości i sposoby jej aplikacji do współczesnych koncepcji katechezy przedsakramentalnej. Na podstawie analizy dokumentów Kościoła dotyczących idei synodalności studenci identyfikują liturgiczne źródła synodalności (dostrzegają ścisły związek pomiędzy <i>synaxis</i> i <i>synodos</i>). Studenci zapoznają się z podstawami zarówno misji jak i uprawnień świeckich, czyli kobiet i mężczyzn do posług w liturgii Kościoła dostrzegając w ich realizacji <i>novum</i> , które jasno wyraża integralny wymiar misji Kościoła. Celem przedmiotu jest także zapoznanie

	studentów ze „znakami czasu” szczególnie istotnymi dla Kościoła w dzisiejszym świecie, które stanowią wezwanie do zdwojenia wysiłku w zakresie ewangelizacji (np. „kultura wykluczenia”, proces globalizacji, sekularyzacja, model kultury skrajnie relatywistycznej, kryzys ekologiczny i antropologiczny).
--	--

Treści programowe

Temat/blok zajęć:	Liczba godzin
1. Liturgia katechumenatu jako paradygmat dla katechezy przedsakramentalnej	3
2. Współczesne „znaki czasu” jako wyzwania dla Kościoła i świata	3
3. Liturgia i synodalność	3
4. Nawrócenie duszpasterskie wspólnoty parafialnej w służbie misji ewangelizacyjnej Kościoła	3
5. Istota posług świeckich (akolity, lektora i katechisty) w synodalnym stylu życia parafii	3
Łącznie godzin:	15

Opis przedmiotowych efektów uczenia się i sposoby ich weryfikacji

Kategoria efektu (W, U, K)	<u>Kierunkowe</u> efekty uczenia się (co ogólnie <i>absolwent po tych studiach</i> będzie wiedział i umiał)	Opis <u>przedmiotowych</u> efektów uczenia się (wyłącznie czasownikami operacyjnymi - czynności, które da się zweryfikować, mierzalne; w nawiasie należy podać numery tematów zajęć, które realizują dany efekt) (co konkretnie <i>student po tym przedmiocie</i> będzie wiedział i umiał)	Sposoby <u>weryfikacji</u> efektów uczenia się (np.: kolokwium pisemne, egzamin ustny, egzamin pisemny, sprawozdanie, prezentacja na zajęciach, raport, projekt indywidualny, grupowy...)
TMA_W19	charakteryzuje główne zasady działalności ewangelizacyjnej, pastoralnej, katechetycznej i charytatywnej Kościoła katolickiego oraz dialogu ekumenicznego i międzyreligijnego	W1 - Student wie jaka jest natura i posłannictwo Kościoła oraz charakteryzuje główne zasady działalności ewangelizacyjnej, pastoralnej i katechetycznej Kościoła na podstawie analizy dokumentów magisterium Kościoła (tematy: 1, 3-5)	Praca śródsesemestralna (tekst sprawdzający) Kolokwium pisemne (na zakończenie zajęć)
TMA_U09	przedstawia możliwości współpracy z różnymi podmiotami działalności edukacyjno-wychowawczej, kulturalnej, społecznej i charytatywne	U1- Student uzasadnia potrzebę stosowania technologii informacyjno-komunikacyjnych w działalności duszpasterskiej i katechetycznej Kościoła (temat nr 2)	Dyskusja podczas zajęć Praca śródsesemestralna (test sprawdzający)
TMA_U22	planuje własne zaangażowanie w różne formy działalności ewangelizacyjnej, pastoralnej, katechetycznej i charytatywnej Kościoła	U2 – Student umie zaplanować własne zaangażowanie jako katechista zaangażowany w poprowadzenie katechezy przedsakramentalnej, w zespole synodalnym bądź w pracach parafialnej rady duszpasterskiej wykorzystując do tego celu wiedzę teoretyczną z zakresu teologii praktycznej (tematy:1, 4-5)	Dyskusja podczas zajęć Praca śródsesemestralna (test sprawdzający) Kolokwium pisemne
TMA_K13	diagnozuje niewłaściwe zachowania w grupie zawodowej, której zamierza być członkiem i proponuje rozwiązania sytuacji problemowych zgodne z zasadami etyki zawodowej	K1 – student posiada kompetencje do kierowania pracami zespołu synodalnego, potrafi w praktyce trafnie zdiagnozować niewłaściwe zachowania w takiej grupie i	Dyskusja podczas wykładów Kolokwium pisemne

		rozwiązywać sytuacje konfliktowe jakie mogą się pojawić w praktyce duszpasterskiej (tematy: 1-5)	
--	--	---	--

Metody dydaktyczne

(dostosowane do przedmiotowych efektów uczenia się)

1	Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień
2	Dyskusja moderowana, studium przypadku
3	Analiza dokumentów magisterium Kościoła

Opis nakładu pracy studenta w ECTS

Kontakt z prowadzącym	Aktywność	Liczba godzin	Razem liczba godzin / ECTS
bezpośredni	udział w zajęciach	15h	0.5 ECTS
praca własna	przygotowanie do zajęć (czytanie dokumentów magisterium Kościoła, zapoznania z literaturą)	15h	0.5 ECTS
	przygotowanie do pracy śródsesemestralnej (tekst sprawdzający)	30h	1 ECTS
	przygotowanie do kolokwium końcowego	30h	1 ECTS

Kryteria oceny końcowej

(Opis składowych oceny końcowej zajęć, rozkład procentowy lub punktowy, informacja o dopuszczalnej liczbie nieobecności, inne kryteria)

Na ocenę końcową składają się: obecność na wykładach (w przypadku nieobecności na zajęciach prośba o jej usprawiedliwienie poprzez usosmail), wynik z testu sprawdzającego (praca śródsesemestralna), aktywność na zajęciach oraz wynik z końcowego kolokwium pisemnego.

Procentowo ocenienie testu sprawdzającego (pracy śródsesemestralnej) i kolokwium końcowego w formie pisemnej przedstawiać się będzie następująco: 0-59 procent – ndst (2); 60-66 procent – dst (3); 67-76 procent – dst plus (3,5); 77-86 procent – db (4); 87-94 procent – db plus (4,5); 95-100 procent – bdb (5). Inspiracją do takich wyliczeń jest paragraf 49 ustęp 3 Regulaminu Studiów na UKSW obowiązujący od 01.10.2023.

Rozkład procentowy oceny końcowej:

- praca śródsesemestralna w formie testu (40 procent oceny końcowej);
- kolokwium pisemne na zakończenie wykładów (50 procent oceny końcowej);
- obecność na zajęciach i aktywny w nich udział (10 procent oceny końcowej).

Literatura obowiązkowa

1.	Międzynarodowa Komisja Teologiczna, <i>Synodalność w życiu i misji Kościoła</i> , Kraków 2021.
2.	Ojciec Święty Franciszek, XVI Zwyczajne Zgromadzenie Ogólne Synodu Biskupów, <i>Ku Kościołowi synodalnemu. Komunia, uczestnictwo, misja. Dokument Końcowy</i> , Poznań 2024.
3.	Franciszek, List apostolski w formie motu proprio <i>Spiritus Domini</i> (10.01.2021), <i>Anamnesis</i> 27 (2021), nr 2, s. 16. Franciszek, List do Prefekta Kongregacji Nauki Wiary na temat dopuszczenia kobiet do posług lektoratu i akolitu (10.01.2021), <i>Anamensis</i> 27 (2021), nr 2, s.17-20.
4.	Kongregacja ds. Duchowieństwa, Instrukcja <i>Nawrócenie duszpasterskie wspólnoty parafialnej w służbie misji ewangelizacyjnej Kościoła</i> , Wrocław 2020.
5.	Franciszek, List apostolski w formie Motu proprio <i>Antiquum ministerium</i> , w którym ustanawia posługę katechisty (10.05.2021 r.), w: <i>Posoborowe prawodawstwo liturgiczne Kościoła powszechnego</i> , oprac. J. Nowak, Poznań 2025, s. 376-381.
6.	<i>Obrzędy chrześcijańskiego wtajemniczenia dorosłych dostosowane do zwyczajów diecezji polskich</i> , wydanie pierwsze poprawione, Katowice 2020.

Literatura uzupełniająca

1.	Bartocha W., <i>Prawno-liturgiczne konsekwencje zmiany brzmienia kan. 230 § 1 Kodeksu Prawa Kanonicznego z 1983 r. Geneza dopuszczenia kobiet do podjęcia na stałe posługi lektoratu i akolitu w świetle motu proprio „Spiritus Domini”</i> , <i>Liturgia Sacra</i> 28 (2022) nr 2, s. 55-73.
2.	Bartocha W., <i>Liturgia katechumenatu jako paradygmat dla katechezy przedsakramentalnej</i> , <i>Liturgia Sacra</i> 26 (2020), nr 2, s. 51-73 [DOI: 10.25167/lis.2191].
3.	Fijałkowski M., <i>Znaki czasu. Próba definicji w świetle polskich publikacji teologicznych po Soborze Watykańskim II</i> , <i>Teologia Praktyczna</i> 12 (2011), s. 195-204.
4.	Gardocki D., <i>Współczesne „znaki czasu” jako wyzwania dla Kościoła i świata w ujęciu papieża Franciszka</i> , <i>Studia Bobolonum</i> 36 (2025), nr 3, s. 37-52 [DOI: 10.5604/01.3001.0055.2611].
5.	Bartocha W., <i>Synodalność i liturgia w procesie odnowy życia i misji Kościoła. Studium wzajemnych relacji w świetle dokumentów Magisterium Kościoła i doświadczenia synodalnego archidiecezji łódzkiej</i> , w: <i>Synodalność wyzwaniem dla Kościoła w Polsce</i> , red. M. Tutak, T. Wielebski, Warszawa 2023, s. 175-204.

* lista rodzajów zajęć

☐ ćwiczenia (audytoryjne, translatoryjne, terenowe, warsztatowe, projektowe)

☐ ćwiczenia laboratoryjne, komputerowe

☐ lektorat języka obcego nowożytnego/starożytnego

X wykład kierunkowy

- ☐ wykład monograficzny lub konwersatorium monograficzne
- ☐ seminarium dyplomowe
(sem. magisterskie, licencjackie lub inżynierskie, na którym student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową, wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)
- ☐ pracownia dyplomowa (programistyczna, chemiczna, fizyczna, biologiczna, inżynierska)
(zajęcia laboratoryjne, na których student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)